

Wijziging van de bepalingen betreffende de voogdijraden, voorkomende in het Burgerlijk Wetboek, en — in verband daarmee — wijziging van andere wetten

KONINKLIJKE BOODSCHAP

No. 1

ONTWERP VAN WET

No. 2

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot wijziging van de bepalingen betreffende de voogdijraden, voorkomende in het Burgerlijk Wetboek, en — in verband daarmee — wijziging van andere wetten.

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 29 September 1952.

JULIANA.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de taak, de bevoegdheden, de inrichting en de benaming der voogdijraden ter herzien en daartoe enige bepalingen in het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering, de wet van 12 Februari 1901 (*Stb.* 64), houdende beginselen en voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen, en andere wetten, waarin van voogdijraad wordt gesproken, te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Overal waar in wettelijke bepalingen gesproken wordt van voogdijraad wordt hiervoor gelezen: arrondissementsraad voor de jeugdbescherming.

Artikel II

Het Burgerlijk Wetboek ondergaat de volgende wijzigingen:

1. Aan artikel 344a wordt een tweede lid toegevoegd, luidende: „Ook de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming is bevoegd de op het eerste lid van het voorgaand artikel gegronde rechtsvordering in te stellen en van een vonnis, gewezen op een zodanige door de voogd ingestelde rechtsvordering, in hoger beroep te komen.”.
2. In artikel 344b, eerste lid, vervallen de woorden „aan den voogd des kinds”.
3. In artikel 344f:
 - A. tussen het tweede en het derde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende: „Alvorens op een rechtsvordering, gegrond op artikel 344, eerste lid, een einduitspraak te doen, hoort de rechter de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming, die hij daartoe in elke stand van het geding kan doen oproepen. De oproeping geschiedt door de griffier, en wel schriftelijk, tenzij de rechter een andere wijze van oproeping beveelt.”;
 - B. in het laatste lid wordt het woord „Getuigenverhooren” vervangen door: „De verhoren”.
4. Artikel 344g wordt gelezen: „De uitkering of som ineens, bedoeld in artikel 344b, wordt ten behoeve van het kind aan de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming betaald.”.
5. In artikel 395:
 - A. het tweede lid wordt gelezen: „De ambtenaar van de burgerlijke stand geeft de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming onverwijld kennis:
 - a. van het overlijden van ieder, die minderjarige kinderen achterlaat, tenzij van rechtswege in de voogdij over deze kinderen is voorzien;
 - b. van de aangifte van de geboorte van ieder onwettig kind.”;

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

B. in het derde lid worden de woorden „aan den kantonrechter” vervangen door: „aan de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming en aan de kantonrechter”.

6. In artikel 399:

A. in het eerste lid wordt het woord „gestichten” vervangen door: „inrichtingen”;

B. toegevoegd wordt een derde lid luidende:

„De woningen en inrichtingen, waar met voogdij belaste rechtspersonen minderjarigen geplaatst hebben, worden door iedere arrondissementsraad voor de jeugdbescherming in zijn gebied bezocht, zo vaak hij dit ter beoordeling van de toestand der minderjarigen dienstig acht.”.

7. Artikel 461 wordt gelezen:

„Artikel 461

In ieder arrondissement is een arrondissementsraad voor de jeugdbescherming gevestigd in de arrondissements-hoofdplaats.

De wet bepaalt de taak en de bevoegdheden van de arrondissementsraden voor de jeugdbescherming.

Ten behoeve van de vervulling van hun taak houden zij zich op de hoogte van de ontwikkeling der jeugdbescherming in hun gebied, bevorderen zij de samenwerking van de aldaar werkzame instellingen van jeugdbescherming en dienen zij op verzoek of uit eigen beweging autoriteiten en instellingen van advies.

Hun bemoeiingen laten de geestelijke grondslag van de instellingen van jeugdbescherming onverlet.

Bij algemene maatregel van bestuur worden hun samenstelling en werkwijze geregeld, alsmede de wijze, waarop de door de raden gemaakte kosten door hen worden verantwoord en door de staat betaald.”.

8. Artikel 461*d* vervalt en wordt vervangen door een nieuw artikel, luidende:

„Artikel 461*d*

De arrondissementsraad voor de jeugdbescherming stelt zich op de hoogte van alle gevallen, waarin maatregelen met betrekking tot het gezag over minderjarigen — ontheffing en ontzetting van de toeziende voogdij daaronder begrepen — overwogen dienen te worden.”.

9. Artikel 461*e*, laatste lid, wordt gelezen als volgt:

„Wanneer de arrondissementsraden voor de jeugdbescherming op grond van een der bepalingen van deze titel of van de titels XI, XII, XII A, XIII, XVI of XVI A van dit boek in rechten optreden, kunnen zij dit zonder procureur of advocaat doen, behalve in gedingen, die met een dagvaardiging aanvangen.”.

Artikel III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ondergaat de volgende wijzigingen:

1. In artikel 902, laatste lid, wordt de laatste zinsnede gelezen: „dan nadat ook de echtgenoot des verzoekers gehoord of behoorlijk opgeroepen is.”.

2. Na artikel 902 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 902*a*

De rechter beslist niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming, behalve indien de zaak:

a. alleen de toeziende voogdij betreft en niet strekt tot ontslag op grond van het bepaalde in artikel 416, onder 3°., van het Burgerlijk Wetboek, ontheffing of ontzetting, dan wel

b. alleen het beheer over het vermogen van een minderjarige betreft, dan wel

c. een voorlopige voorziening voor de duur van een geding tot echtscheiding of scheiding van tafel en bed betreft, dan wel

d. strekt tot toepassing of overeenkomstige toepassing van de artikelen 371—372*b* van het Burgerlijk Wetboek.

Niettemin is de rechter ook in de zaken, bedoeld in het vorige lid, onder *a*, *b*, *c* en *d*, bevoegd de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming ten verhoore te doen oproepen.”.

3. In artikel 903, eerste lid, vervallen de woorden „en den voogdijraad”.

4. In artikel 907:

A. in het eerste lid wordt de aanhef gelezen: „De oproepingen, behalve die van de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming, geschieden:”;

B. in het tweede lid wordt tussen „De” en „oproepingen” ingevoegd: „in het vorige lid bedoelde”;

C. toegevoegd wordt een derde lid, luidende:

„De oproeping van de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming geschiedt door de griffier, en wel schriftelijk, tenzij de rechter een andere wijze van oproeping beveelt.”.

5. In artikel 910 wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

„Aan de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming komt recht van hoger beroep toe in alle zaken, waarin verhoor of oproeping van de raad is voorgeschreven of de rechter artikel 902a, laatste lid, heeft toegepast, tenzij de wet bepaalt, dat tegen de beschikking generlei voorziening is toegelaten.”.

6. Artikel 929, derde lid, vervalt.

7. In artikel 936, derde lid, wordt de laatste zinsnede gelezen: „waartoe ook — indien de kinderrechter zulks wenselijk acht — de minderjarige wordt opgeroepen.”.

8. In artikel 956, derde lid, wordt tussen de woorden „belanghebbende” en „opdracht” ingevoegd: „alsmede de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming”.

9. Artikel 960 vervalt.

10. Artikel 961, tweede lid, vervalt.

11. In artikel 963 vervallen de woorden „en van den voogdijraad”.

12. In artikel 964, tweede lid, vervallen de woorden „ en den voogdijraad”.

13. In artikel 965:

A. in het derde lid wordt tussen de woorden „kunnen” en „zonder” ingevoegd: „, behoudens het bepaalde in artikel 902a”;

B. in het vierde lid wordt de tweede volzin gelezen: „Binnen veertien dagen na de indiening heeft het vereiste verhoor plaats.”.

Artikel IV

Het Wetboek van Strafrecht ondergaat de volgende wijzigingen:

1. In artikel 39*bis a*:

A. in het tweede lid, onder 4°, wordt achter het woord „minderjarige” ingevoegd: „en de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming”;

B. in het tweede lid, onder 5°, wordt de punt vervangen door een komma-punt en aan dit lid wordt toegevoegd:

„6°. dat met het toezicht op de naleving der voorwaarden de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming is belast.”.

2. In artikel 39*octies*, derde lid, wordt achter „4°.” ingevoegd: „en onder 6°.”.

3. In artikel 39*novies*:

A. het bepaalde onder 2°. wordt gelezen:

„2°. dat het Centraal College voor de Reclassering niet wordt gehoord;”;

B. aan het slot wordt toegevoegd:

„3°. dat met het toezicht op de naleving der voorwaarden de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming is belast.”.

Artikel V

Het Wetboek van Strafvordering ondergaat de volgende wijzigingen:

1. Na artikel 488 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

„Artikel 488a

De officier van justitie wint bij de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming inlichtingen in omtrent de persoonlijkheid en de levensomstandigheden van de minderjarige verdachte, die vóór het begaan van het feit de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, zulks onder mededeling of de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt.

Artikel 488b

Alvorens te beslissen over vervolging of verdere vervolging van de minderjarige verdachte, die vóór het begaan van het feit de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, stelt de officier van justitie de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming in de gelegenheid daaromtrent van advies te dienen.

Hij gaat tot vervolging of verdere vervolging, in afwijking van het advies van de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming, niet over dan met machtiging van de kinderrechter.”.

2. In artikel 497, eerste lid, worden de woorden „zooveel mogelijk inlichtingen in omtrent diens opvoeding, karakter, ontwikkeling en doorgaand gedrag” vervangen door: „zo nodig nadere inlichtingen in omtrent diens persoonlijkheid en levensomstandigheden”.

3. Artikel 506, eerste lid, wordt gelezen:

„Indien de minderjarige tijdens het begaan van het feit de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt en ter zake van het feit ter beschikking van de Regering kan worden gesteld, kunnen zijn ouders of zijn voogd en andere personen vanwege het openbaar ministerie worden gedagvaard als getuigen om te worden gehoord omtrent de persoonlijkheid en de levensomstandigheden van de verdachte.”.

Artikel VI

De wet van 12 Februari 1901 (*Stb.* 64), houdende beginselen en voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen, ondergaat de volgende wijzigingen:

1. In artikel 5:

A. het derde lid wordt gelezen:

„De directeuren en directrices worden door Ons benoemd en ontslagen; de overige beambten, alsmede de leden der Commissies van Toezicht, door de Minister van Justitie.”;

B. het vierde en het vijfde lid vervallen.

2. In artikel 13 vervalt „die daarin wordt bijgestaan door het Algemeen College van Toezicht, Bijstand en Advies,” en wordt in plaats van „artikel 461d” gelezen: „artikel 399, derde lid”.

3. In artikel 20:

A. de tweede en de derde volzin vervallen;

B. toegevoegd wordt een tweede lid, luidende:

„Het voorwaardelijk ontslag wordt niet verleend dan nadat de arrondissementsraad voor de jeugdbescherming in de gelegenheid is gesteld van zijn advies te doen blijken.”.

4. In artikel 21 vervalt „alsmede de functiën van het Algemeen College van Toezicht, Bijstand en Advies en de wijze, waarop deze worden uitgeoefend.”.

5. In artikel 22 vervalt „het Algemeen College van Toezicht, Bijstand en Advies gehoord.” en wordt de komma achter het woord „Justitie” vervangen door een punt.

6. Na artikel 22 wordt ingevoegd:

§ VI

Artikel 22a

Er is een raad van advies, die Onze Minister van Justitie van raad dient over vraagstukken van algemeen beleid met betrekking tot de aan genoemde Minister opgedragen uitvoering van de wettelijke bepalingen omtrent jeugdige personen. De raad verricht voor het overige de werkzaamheden, welke hem bij algemene maatregel van bestuur worden opgedragen.

De raad bestaat uit ten minste vijf leden. De leden worden door Ons benoemd en ontslagen. Wij wijzen uit hun midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan.

De raad vergadert zo dikwijls zijn voorzitter of Onze Minister van Justitie dit nodig acht.

Wij behouden Ons voor nadere regelen omtrent de benoeming en het ontslag van de leden van de raad en zijn werkwijze te stellen.

Artikel VII

De bepalingen van deze wet treden in werking op nader door Ons te bepalen tijdstippen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister van Justitie,